

samtidig med Forslag om Konvertering af Statsgælden i 1886. Der blev først afgivet Betænkning over Lovforslaget den 17de Marts, og Udvalget var den Gang ikke mere enigt end, at Tingets Formænd ikke ansaa det for rigtig at spille Tingets Tid med at sætte det til anden Behandling, da der var mindre Udsigt til, at man kunde gennemføre det i den resterende Del af Samlingen. Den Gang begyndte Udvalget sine Udtalelser med at sige, at skønt Udvalget ikke nærer overdrevne Forventninger om, hvad en Hypotekbank vil kunne udrette til Gavn for Ejendomsbesidderne her i Landet, og skønt Bankens mer eller mindre gavnlige Virksomhed selvfølgelig for en stor Del vil være afhængig af de Mænds Dydighed, som bestyre den, maa man dog erkende, at der er Grunde, som tale til Gunst for en saadan Banks Oprettelse. Det forekommer mig at være en ret kolidg Udtalelse. Smidlertid falbt Sagen dermed foreløbig bort, og først i 1888—89 dukkede den paany op ved privat Initiativ. Den Gang fremkom Udvalgets Betænkning først den 31te Marts, og selvfølgelig var der ikke mere Haab om at bringe mere ud af Sagen i den Samling, og i den følgende Samling blev den ikke paa ny optagen. Udvalget var den Gang imidlertid lidt mere forhaabningsfuldt over for Foranstaltningen, idet Betænkningen begyndte med at sige, at Udvalget var enigt om, at en Hypotekbank, som den foreslaaede, tør forventes at blive til ikke ringe Nytte for Ejendomsbesidderne her i Landet. Jeg selv har stadig hørt til dem, som have ment, at det var rigtig at gennemføre Forslaget om en Hypotekbank; men jeg tilstaa, at i saa Henseende er det snarest gaaet mig omvendt af, som det synes at være gaaet Tinget. Min Interesse for Sagen var størst i 1886, da den første Gang kom frem i Tinget, fordi den da forekom mig at kunne bringe størst Fordel. Den er blevet noget mindre, efterhaanden som det har vist sig, at den Fordel, den kan bringe, ikke er særlig stor. Smidlertid staaer jeg stadig paa samme Standpunkt, at jeg i og for sig anser det for rigtig at komme til et saadant Centralinstitut for Kreditsforeningerne. Jeg vil derfor fremdeles anse det for rigtig og heldigt, om man kunde naa til Gennemførelse af den foreslaaede Foranstaltning, om jeg end maa tilstaa, at naar den skal sæs i Belysning af Agerbevægelsen, venter jeg ikke, at den i en nær Fremtid vil bringe Resultater, som kunne have væsentlig Betydning for det danske Landbrug. Men idet jeg saaledes staaer paa dette Standpunkt, at jeg ønsker Sagen fremmet og en Hypotekbank gennemført, kan jeg ikke andet end be-

slage, at Forslaget paany fremkommer i den Skikkelse, hvori det sidste Gang forelaa her i Tinget, og om hvilken der viste sig afgjort Differens mellem Udvalgets Medlemmer, og at navnlig Hovedpunktet, som man den Gang ikke kunde enes om, fremdeles paa en entelt Udtalelse nær er affattet, saaledes som det den Gang blev fastslaaet af Flertallet imod det Mindretal, hvortil jeg hørte. Jeg tror ikke, at det egentlig vil være stiftet til at bringe Lovforslaget saa let gennem Tinget, som jeg for mit Vedkommende kunde ønske. Et af de Hovedstridspunkter, som den Gang var til Stede mellem Flertallet og Mindretallet, var Spørgsmaalet om den Garanti, som Staten skulde give Hypotekbanken. Fra Finansministerens Side var der oprindelig foreslaaet, at der skulde dannes en Reserverfond og Grundfond paa 10 Millioner Kr., der af Statskassen skulde afgives til Banken i danske uopsigelige Statsobligationer. Dette blev senere i det private Forslag forhøjet til 15 Millioner Kr., og der viste sig Uenighed mellem Flertal og Mindretal om, hvorledes disse Millioner skulde tilvejebringes. Mindretallet, hvortil jeg hørte, holdt paa, at da dette forhaabentlig kun skulde være en ren formel Garanti — det var ikke Meningen, at disse Obligationer skulde paa Markedet — da de kun under højt ugunstige Omstændigheder, som ikke vilde indtræde, vilde blive realiserede, nærede man ingen som helst Betænkning ved at lade Finansministeren udstede Obligationer i dette Øjemed og henlægge dem som Grundfond for Banken, medens Flertallet holdt paa, at et saadant Beløb af Obligationer skulde tages af Statens disponible Kassebeholdning. Det vil der imidlertid ikke saa let kunne blive Tale om nu, og Forslagsstillerne ere da gaaede en anden Vej, idet de simpelthen have foreslaaet en Statsgaranti; men derved er Spørgsmaalet ikke løst; det Spørgsmaal rejser sig dog: Hvis den Garanti bliver effektiv, hvorledes skal saa Finansministeren skaffe de Midler, som i saa Tilfælde behøves? Der siges i § 10: „Hvis Banken til nogen Tid ikke kan opfylde sine Forpligtigelser overfor dens Laangivere, skal den straks underrette Finansministeren derom, for at Staten som Garant kan træde hjælpende til“, og der forudsættes i sidste Led, at det kan være, at Staten som Garant maa forstrække Hypotekbanken med et Beløb af over 7 Mil. Kr. Jeg tillader mig at spørge: Hvorfra skal Finansministeren tage disse Midler? Det var dog ret ønskeligt, om det forud var bestemt i Loven. Man kan ikke paaregne, at et saadant større Beløb uden videre skal kunne tages af det løbende Aars Indtægter.